

Asia: VN/25041/2020

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Luonnos hallituksen esitykseksi

Yleiset huomiot esityksen tavoitteista

Voimassa olevassa lainsäädännössä (Henkilökorttilaki, 25.8.2016/663) sekä aiemmalla säätelyllä on luotu tekniset edellytykset henkilön sähköiselle tunnistamiselle sekä sähköiselle asioinnille. Tämä säännöstö on hyvä pohja jatkokehitykselle.

Esityksessä on monia positiivisia piirteitä kunnan tietojenkäsittelyn osalta. Erityisen kiitettävänä voidaan pitää ulkomaalaisen henkilön rekisteröinnin helpottamiseen tähtääviä esityksiä. Samoin tunnuksen muuttamisen sukupuolineutraaliksi on sinänsä kannatettava tavoite. Henkilötunnuksen käsittelyyn tietojärjestelmissä on esityksellä kustannuksia lisäävä vaikutus. Kustannus kohdistuu laajasti kuntien järjestelmiin. Jotta kustannusvaikutusta voitaisiin lieventää, ehdotamme, että muutokset voidaan tehdä 2-5 vuoden siirtymäajalla.

Sen sijaan uuden yksilöintitunnuksen luominen ei vaikuta esitetyssä muodossa järkevältä. Sinänsä tarve sille on tunnistettu ja ehdotettua yksilöintitunnusta voisi käyttää laajemmin avaimena henkilötietojen haussa. Ongelma on yksilöintitunnuksen vapaaehtoisuus. Jotta sillä saataisiin haluttu vaikuttavuus tulisi henkilötunnusjärjestelmässä siirtää nykyiset henkilötunnukset ”salaiseksi” VTJ:hin ja käyttää yksilöintitunnusta vain hakuavaimena. Uudesta yksilöintitunnuksesta tuli tehdä pakollinen tieto. Tästä olisi tietojärjestelmäkehityksessä selviä etuja, jolloin järjestelmäkohtaisista ”henkilöid” tunnuksista voitaisiin luopua.

On selvää, että henkilötunnusjärjestelmän muutoksista tulee kustannuksia niin julkiselle hallinnolle kuin kaupallisille toimijoille. Kustannusten ei silti tule antaa olla este tarpeellisille muutoksille, kuitenkin niin, että kustannusvaikutukset tulee voida jaksottaa useammalle vuodelle jolloin uudistuksessa tarvittavista voimavaroista ei tule suunnittelematonta niukkuutta.

Huomiot mahdollisuuteen saada henkilötunnus jo Suomessa oleskeluun oikeuttavaa lupaa tai rekisteröintiä koskevan hakemuksen perusteella (1. lakiehdotuksen 9 ja 22.2 §)

-

Huomiot mahdollisuudesta tallettaa ulkomaalaisen henkilön tiedot väestötietojärjestelmään ulkoisen palveluntarjoajan oleskelulupa-asiassa tekemän henkilöllisyydestä varmistumisen perusteella (1. lakiehdotuksen 22.3 §)

-

Etärekisteröintimenettelyä koskevat huomiot (1. lakiehdotuksen 9 a–9 d ja 34 a §)

-

Sukupuolineutraalia henkilötunnusta koskevat huomiot

-

Uutta yksilöintitunnusta koskevat huomiot

-

Muut hallituksen esitystä ja alustavaa asetuseronnosta koskevat huomiot

-

Kysymys vain ministeriöille: Seuraako esitykseen sisältyvistä muutosehdotuksista muutostarpeita hallinnonalanne lainsäädäntöön? Jos kyllä, mihin lakeihin muutoksia on tarpeen tehdä ja onko muutokset tarpeen sisällyttää esitykseen liitelakeina?

-

Informaatio-ohjauksen suunnitelma

Ovatko toimenpidesuositukset oikean suuntaisia? Mitä pidätte erityisen hyvänä tai mitä pidätte tarpeettomana?

-

Millä muilla toimenpiteillä henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä sähköisessä asiointissa, käyntiasioinnissa ja puhelinasioinnissa?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tai ohjeistuksia tunnistatte eri toimialoilla tai palveluissa, jotta henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tunnistatte, että tunnistustapahtuma olisi tarpeeksi luotettava palvelutapahtumaan nähden ja näettekö tarvetta velvoittaa laajemmin vahvan sähköisen tunnistamisen käyttöön (millä toimialoilla, missä palveluissa)?

-

Henkilötunnuksen vaihtamiskynnyksen madaltamista koskeva arviomuistio

Kommentit muistioon

-

Pajunen Merita
Porin kaupunki - Kaupunginhallitus 14.2.2022 §115